

List Eugnostosa (Eug)

<http://www.pistis.pl/biblioteka/Eugnostos.pdf>

[Tekst z nHc iii,3] (70,1)

1 [Wymagane pouczenie]

Eugnostos Błogosławiony do swoich. Bądźcie pozdrowieni. [Chciałbym], abyście poznali, że wszyscy ludzie, którzy urodzili się od założenia świata, aż do dzisiaj, są prochem. Szukają jednak Boga, kim jest i jak istnieje i go nie znaleźli. Mędracy wśród nich raczej z ustanowienia świata wyprowadzili wniosek dla prawdy, ale wniosek ten nie osiągnął prawdy. Ustanowienie bowiem, o którym się mówi, pojawia się w trzech poglądach u (wszystkich filozofów. Dlatego nie zgadzają się z sobą w ogóle. Jedni z nich mówią o świecie, że wyszedł z siebie samego, inni, że opatrzność [go wyprowadziła], zaś jeszcze inni, że to Los [sprawił]. Ale to żaden z nich. To trzy głosy, o których mówiłem wcześniej, żaden z nich nie zalicza się do prawdy. To, co jest z siebie samego, tworzy puste życie. opatrzność jest głupotą, a Losu nie można zrozumieć. Kto jest w stanie poza tymi trzema poglądami, o których wpierw mówiłem, dojść do innego poglądu, jest w stanie objawić Boga prawdy i zgodzić się we wszystkim, co go dotyczy.

2 [Bóg najwyższy]

Ten jest nieśmiertelny, chociaż znajduje się pośrodku ludzi śmiertelnych. Ten, który istnieje, jest nie do opisania. Żadna władza go nie poznała, żadna moc, żadne podporządkowanie, żaden naturalny porządek od założenia świata, tylko on sam. on to bowiem jest nieśmiertelny i wieczny, bo nie ma w nim żadnego rodzenia. Każdy kto się urodził, zginie. on zaś jest niezrodzony, bez początku (arche). Bo każdy, kto ma początek, ma także koniec. nikt nie panuje nad nim. nie ma on imienia, bo kto ma imię, jest stworzeniem pochodzącym od kogoś innego, kto mu nadaje imię. Jest bez imienia. nie ma postaci ludzkiej, bo kto ma postać ludzką, jest stworzeniem pochodzącym od kogoś innego. Ma swój własny wygląd. nie jest to wygląd taki, w jaki myśmy przyjęli albo jaki widzieliśmy, lecz jest to

wygląd obcy [dla nas], obcy bardziej niż wszelka inna rzecz, lepszy od wszystkiego. Spogląda na wszystkie strony i widzi siebie samego w sobie samym. Jest nieogarniony. Jest nieuchwytny. Jest kimś, kto stale trwa jako niezniszczalny. Jest kimś, kto nie ma niczego sobie podobnego. Jest niezmiennie dobry. Jest kimś bez braku. Jest kimś, kto stale trwa. Jest błogosławiony. Jest nie do pojęcia, gdyż zwykle pojmuje tylko sam siebie. Jest nieograniczony, jest niedościgły, jest doskonały, gdyż nie ma w nim braku. Jest błogosławiony, niezniszczalny. Mówi się o nim, że jest ojcem Pełni.

3 [Początek objawienia]

Jeszcze nie objawił się nikt z tych, którzy się objawili. Wielkość i Moce są w nim, gdyż on wszystko ogarnia, a jego nie ogarnia nic. To on bowiem jest całkowicie Umysłem, rozważaniem i namysłem, roztropnością i Mocą. one wszystkie są mocami równymi sobie. one stanowią źródło wszystkiego. ich cały ród istnieje aż po ich kres w pierwotnej wiedzy niezrodzonego. nie doszli jeszcze do [swego] objawienia. istniało więc zróżnicowanie wśród niezniszczalnych eonów.

4 [Droga do niezniszczalności]

W ten sposób zrozumiemy: wszelka rzecz, która wyszła ze zniszczenia będzie niszczone, ponieważ wyszła ze zniszczenia. Ten, kto jest z niezniszczalności, nie będzie zniszczony, lecz stanie się niezniszczalny, jako ten, który powstał z niezniszczalności. Mnóstwo ludzi pobłądziło, bo nie poznali tej istniejącej różnicy, a to oznacza, że umarli. To wystarczy aż do tego miejsca. nie ma możliwości, aby oddać naturę [rzeczy] za pomocą słów, które właśnie wypowiedziałem o błogosławionym, niezniszczalnym Bogu prawdy. Jeśli ktoś chciałby uwierzyć w te słowa, które zostały tu wyłożone, ten powinien przemyśleć: (od tego, co ukryte, aż do pełni objawienia, a wtedy to poznanie pouczy go, jak wiara w to, co nie jest objawione, ma potwierdzenie w tym, co objawione.

5 [ojciec tworzący siebie samego]

A początek wiedzy jest taki: Pan pełni zgodnie z prawdą nie nazywa się „ojcem”, ale Praojcem (propator), gdyż ojciec jest początkiem tego,

który objawia. natomiast ten, który jest bez początku, to Praojciec (propator), który widzi siebie samego w sobie samym jak w zwierciadle, gdyż objawił się w podobieństwie do Prawdziwego ojca (Autopator), to znaczy „rodzącego siebie” (autogenetor), tego, który jest naprzeciw siebie samego, ponieważ jest przed niezrodzonym, egzystującym wcześniej. Jest wprawdzie równy we wszystkim wobec tego, który jest przed nim, ale nie jest równy wobec niego w mocy.

Po nim objawił on mnóstwo występujących naprzeciw niego bytów „samorodnych” (autogenes) równych mu wiekiem, mocą, chwałą niezliczoną. A zwykle nazywa się je pokoleniem, nad którym nie ma panowania, pośród panowań, jakie są dane. Przeciwnie, całe mnóstwo jest na tym miejscu takich, nad którymi nie ma panowania. A nazywa się ich dziećmi niezrodzonego ojca, tego, który jest niepojęty, napełniony nieprzemijającym blaskiem i niewypowiedzianą radością. Wszyscy mają w nim odpoczynek, pozostają w nieustannej i niewypowiedzianej radości z powodu chwały niezmiennej i nieustannego wesela. o tej chwale nigdy nie słyszano ani nie znały jej wszystkie eony w swoich światach. i to wystarczy do tego miejsca, abyśmy nie ciągnęli tego bez końca.

6 [nieśmiertelny człowiek i wielka Mądrość]

Ale oto jest inny początek wiedzy ze względu na to, co powstało. Pierwszym, który się objawił przed wszystkim w nieskończoności, jest Samozrodzony, Samotworzący ojciec, doskonały w światłości, błyszczący niewymownym światłem.

To on pomyślał na początek, żeby jego odbicie stało się wielką siłą. i natychmiast początek światłości objawił się jako nieśmiertelny androgyniczny człowiek.

Jego imieniem według rodzaju męskiego jest: Wyprowadzający, doskonały Umysł. imieniem zaś żeńskim jest Mądrość (sophia) Wszechmądra (pansophos) rodzicielka. Mówi się także, że jest ona równa swemu bratu i towarzysowi. Ta prawda jest niepodważalna: prawda głęboka, zwalczana przez błędzenie, które razem z nią istnieje. Przez nieśmiertelnego człowieka objawiły się pierwsze nazywania: Bóstwo i Panowanie. ojciec bowiem, sam nazywany

Prawdziwym ojcem (autopator)-człowiekiem, to właśnie objawił. on to stworzył sobie wielki eon dla swojej wielkości. on dał też wielką moc. on panował nad wszystkimi stworzeniami. Stworzył dla niego bóstwa, archaniołów, aniołów, niezliczone tysiące dla posługi.

7 [Dalsze emanacje]

Od tego człowieka wyszło więc. Bóstwo i [panowanie]. Dlatego nadano mu imię „Bóg bogów”, „król królów”. Pierwszy człowiek jest [przedmiotem] wiary dla tych, którzy mieli powstać po nich. Ma on w sobie własny umysł (nous), myśl (ennoia) na wzór tego, który nim jest, zastanowienie (enthymesis) i rozagę (phronesis), rozum (logismos) i moc (dynamis). Wszystkie (10) istniejące członki są doskonałe i nieśmiertelne. Według niezniszczalności są równe, według mocy jednak istnieje różnica (diaphora), tak jak istnieje między ojcem a Synem, między Synem a Myślą (ennoia) oraz Myślą i pozostałymi, tak jak to wcześniej powiedziałem. Wśród zrodzeń monada jest pierwsza, za nią idzie diada i tetrada aż do dekady (dziesiątki). Dziesiątki panują (20) nad setkami, setne panują nad tysięcznymi, tysięczne panują nad dziesięcioletnimi; taki jest układ nieśmiertelnych. Pierwszy człowiek: jego monada jest

[brak stron 79 i 80] ^[10]

... (81,1). Stworzył sobie dziesiątki tysięcy, niezliczonych aniołów dla posługi. całe mnóstwo tamtych aniołów stało się (5) zgromadzeniem (ekklesia) nazywanym świętym, [zebraniem] świateł bez cienia. Te zaś, gdy całują się nawzajem, to ich pocałunki stają się również aniołami, im (10) równymi. Pierworodny ojciec zostaje nazwany Adamem światłości. Królestwo Syna człowieczego jest wypełnione niewymowną radością (15) i niezmiernym uwielbieniem. rozkoszują się nieustannie w radości niewymownej, w swej chwale niezniszczalnej; w tej niezniszczalnej chwale, o której nikt jeszcze nie słyszał, ani jej nie objawił (20) wszystkim eonom, które powstały, oraz ich światom.

8 [zbawca i Wiara-Mądrość]

Syn człowieczy zgadzał się z Mądrością (sophia), swoją towarzyszką. objawił wielką światłość androgyniczną. Jej imieniem męskim [jakie

niektórzy mu nadają] to zbawca (soter), ten, który wyprowadza wszystko. Jego imieniem żeńskim, jakie mu nadają, jest Mądrość (Sophia) wszechrodzicielka (pangeneteira), a niektórzy nazywają ją Wiara (pistis).

9 [Wyliczenie emanacji]

Zbawca zaś zgadzał się ze swoją towarzyszką (sygzygos) Pistis Sophia. objawił sześć (10) androgynicznych duchów jako odbicia tych, którzy są przed nimi. ich męskie imiona są: pierwszy to niezrodzony, drugi to Samorodzący (Autogenetor), trzeci to rodzący (Genetor), czwarty to Pierwszy rodzący (Protogenetor), piąty to Wszechrodzący (Pangenetor), szósty to Prarodzący (Pragenetor). imiona żeńskie zaś to: pierwsza Mądrość wszechmądra (Pansophos Sophia), druga to Wszechmatka (Panmeter), trzecia to Wszechrodząca Mądrość (Pangeneteira Sophia), czwarta to Pierwsza rodząca (Protogeneteira) Mądrość (Sophia), piąta to MiłośćMądrość (Agape Sophia), szósta to Wiara-Mądrość (Pistis Sophia). z [ich] zgodności, o której wcześniej mówiłem, objawiły się z istniejących eonów Myśli (ennoia). z myśli [wyłoniły się] zastanowienia (enthymesis), z zastanowień (enthymesis) rozważania (phronesis), z rozważań rozumy, zaś z rozumów postanowienia woli (thelesis), z postanowień woli Słowa (logos). Dwanaście mocy (dynamis), o których mówiłem wcześniej, zgadzają się wzajemnie. A męskie i żeńskie objawiły się w ten sposób, że 6 razy 6 i 6 razy 6 (15) tworzą razem 72 moce. Siedemdziesiąt dwie objawiły się, każda z nich po pięć bytów duchowych, co czyni razem trzysta sześćdziesiąt mocy. Połączenie [ich] wszystkich tworzą odpowiednią Wolę. nieśmiertelny człowiek stał się wzorem dla naszego eonu. czas (chronos) powstał jako odbicie Pierwszego rodzącego (Protogenetora), jego syna. [rok zaś] stał się odbiciem zbawcy (soter). Dwanaście miesięcy stało się odbiciem dwunastu mocy. zaś trzysta sześćdziesiąt dni w roku stało się odbiciem trzystu sześćdziesięciu mocy: te zaś wystąpiły w objawieniu zbawcy. Jako odbicie niezliczonych aniołów stały się wśród wzorem dla powstałych z nich ich godzin i ich chwil.

10 [eony]

Gdy zaś objawiły się, jak już wcześniej mówiłem, wówczas Wszechrodzący, ich ojciec, stworzył dla nich najpierw dwanaście

eonów, dla posługi dwunastu aniołom. A we wszystkich eonach, w każdym z nich było sześć niebios, tak iż siedemdziesiąt dwa niebiosa miało siedemdziesiąt dwie moce, które się w nim objawiły. A we wszystkich niebiosach było pięć firmamentów, tworząc w ten sposób trzysta sześćdziesiąt firmamentów, które objawiły trzysta sześćdziesiąt mocy, które się z nich wyłoniły. Gdy firmamenty zostały umocnione, nadano im nazwy: trzysta sześćdziesiąt niebios według nazw niebios, które są przed nimi. i te wszystkie [niebiosa] są doskonałe i dobre. W ten sposób [jednak] objawił się brak w kobiecości. Pierwszy eon należy do człowieka nieśmiertelnego, drugi eon należy do Syna człowieczego, który jest nazwany Pierworodnym (Protogenetor) i który jest nazwany [także] zbawcą.

To on ich zawiera: to eon, nad którym nikt nie panuje, to [eon] eonów, Boga nieskończonego, eon eonów nieśmiertelnych, które się w nim znajdują, ponad ogdoadą, która się objawiła w chaosie. on, nieśmiertelny człowiek objawił eony i moce i panowania. Dał władzę każdemu, tym, którzy się z niego objawili, aby mogli czynić [co zechcą] aż do dni, które są poza chaosem. ci zaś zgadzali się wzajemnie i objawiali wszelką wielkość, a z Ducha [objawiali] mnóstwo światłości, która jest [wyrazem] niezmiernych chwały. Te [wielkości] zostały nazwane na początku jako Pierwsza, Środkowa i ostatnia, to jest eon pierwszy, drugi, trzeci. Pierwszy został nazwany: Jedność i Wytchnienie (anapausis). Tak więc każdy szczegółowo ma swoje imię. zgromadzeniem (ekklesia) nazwano trzeci eon, ponieważ objawił się z licznego mnóstwa w jedność niezliczonej. nazwano je zgromadzeniem (ekklesia) z powodu zgromadzenia (ekklesia), które jest daleko od nieba. Dlatego zgromadzenie (ekklesia) objawione zostało w ogdoadzie jako androgyniczne. nadano mu imię po części męskie, a po części żeńskie. Męskie zostało nazwane zgromadzeniem (ekklesia), a żeńskie Życiem (zoe), aby w ten sposób zostało objawione to, że z kobiety powstało życie we wszystkich eonach.

11 [emanacje następne]

Wszystkie imiona wzięto od Początku(arche). z jego zgody z Myślą (ennoia) objawiły się moce (dynamis). Tym zaś nadano imiona bóstw. Bogowie objawili ze swojej rozwagi (phronesis) boskie Bóstwa. Bóstwa zaś ze swojej rozwagi (phronesis) objawiły Panujących, Panowie Panujących objawili ze swoich słów (logos) Panów. Panowie zaś objawili ze swoich mocy archaniołów.

Archaniołowie zaś objawili aniołów. z nich zaś objawiły się: wygląd (idea), postać i kształt, aby nazywać wszystkie eony i ich światy (kosmos). Wszyscy nieśmiertelni, o których najpierw mówiłem, mają wszelkie moce od mocy nieśmiertelnego człowieka i Mądrości (sophia), jego towarzyszkę, którą nazywa się Milczenie (sige).

Milczeniem (sige) zaś została nazwana, ponieważ w rozważaniu (enthymesis) bez słów dokonała swojej niezniszczalnej wielkości. Ponieważ mieli władzę, przygotowali sobie każdy osobno dla siebie, wielkie królestwa we wszystkich nieśmiertelnych niebiosach i w swoich firmamentach: trony, świątynie, dla swoich wielkości. niektórzy są w [swoich] miejscach pobytu i w powozach o niewymownym blasku, tych nie da się opowiedzieć za pomocą żadnej rzeczy naturalnej.

Przygotowali sobie armie aniołów, w dziesiątkach tysięcy niezliczonych, dla [swojej] służby i swej chwały, jak również nieopisane dziewicze duchy światłości. nie istnieje dla nich żaden trud ani brak sił, lecz wyłącznie wola chcenia, co spełnia się natychmiast. W ten sposób dokonały się eony, ich niebiosy, firmamenty dla chwały nieśmiertelnego człowieka i Mądrości (sophia) jego towarzyszkę.

[To jest] miejsce: a wszystkie eony i ich światy razem z tymi [bytami], które powstały po nich, miały zostać ukształtowane na wzór tego miejsca, będąc ich odbiciem w niebiosach chaosu i ich światów.

Cała natura od nieśmiertelnego, od niezrodzonego aż po objawienie chaosu znajduje się w świetlistym świetle bez cienia i w niewysłowionej radości rozkoszują się nieustannie w swej niezmierzonej chwale i w odpoczynku (anapausis) niezmiernym, którego nie da się opisać ani nie można go pojąć wśród wszystkich eonów, które powstały razem z ich mocami. i to wystarczy aż do tego miejsca.

To wszystko, co właśnie ci opowiedziałem, powiedziałem w taki sposób, żebyś to mógł znieść, aż do czasu, gdy objawi się w tobie ów niedający się pouczyć i to wszystko powie ci w radości i wiedzy czystej. eugnostos Błogosławiony.